

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang



Boer Boris: een paard voor Sinterklaas

Tekst van Ted van Lieshout; illustraties van Philip Hopman

Uitgave van Gottmer; 2019; prentenboek met 12 prenten op dubbele bladzijden en tekst op rijm

Wat zou Sinterklaas moeten beginnen zonder Boer Boris? Dit kordate ventje runt een boerderij vol dieren die altijd van de partij zijn als er weer eens wat te beleven valt. Deze keer staan ze er met hun neus bovenop als Knol, het paard, moet leren op het dak te lopen. Dan kan hij namelijk de schimmel van Sinterklaas vervangen die van de trap is gevallen. Eerst oefent Knol op een stellage laag bij de grond en als dat lukt, hijst Boer Boris hem met zijn kraan op het dak. Daar raakt arme Knol in een shock en durft geen stap te zetten. Koe Clara zal het hem wel eens even voordoen. Dat helpt. Na wat oefenen gaat er een briefje naar de Sint dat Knol paraat staat om met hem het dak op te gaan. Wat een komisch sprankelend verhaal waar iedere peuter om zal grinneken, want het kan natuurlijk best zo allemaal gebeuren!

Voor oudste peuters

Driejarigen kunnen al aardig meedoen met van alles wat bij het sinterklaasfeest hoort, afhankelijk van wat ze daar thuis van meekrijgen. Het traditionele sinterklaasverhaal speelt amper een rol in dit boek. Het gaat vooral over hoe Boer Boris zijn paard Knol helpt om op de daken te kunnen lopen. Knol is een paard dat zich zó gedraagt dat peuters het precies snappen en aanvoelen. Bijvoorbeeld dat hij staat te trappelen om het te proberen, trots is dat het lukt, maar eenmaal op het dak toch de bibbers krijgt. Hij oefent toch goed en dan lukt het. Peuters weten hoe het gaat als ze zelf iets moeten leren, op een fietsje rijden bijvoorbeeld. En hoe het voelt als ze proberen ergens op te klimmen en af te springen en dat dit na wat oefenen lukt.

Voorbereiding

Gun jezelf de voorpret die dit boek je ongetwijfeld geeft en stel je voor hoe de kinderen ervan genieten als jij het met veel plezier voorleest.

- Kennen je peuters Boer Boris al? Dan kennen ze ook vast Sam en Berend en de dieren. Als ze er niet vertrouwd mee zijn, hebben ze tijd nodig ze te leren kennen. Help ze daarbij door ze aan te wijzen en ze goed te laten bekijken. Bedenk hoe je de parmantige kippen laat kakelen, de schapen laat blaten: 'Wat gebeurt daar nou?' en hoe Boer Boris zijn paard aanmoedigt
- Jonge kinderen zijn gevoelig voor de cadans van de rijmende zinnen in de tekst. Die tekst is speels maar best pittig omdat je de klemtoon goed moet leggen. Oefen een paar keer hardop. Dit is de moeite waard, je geeft de kinderen er een prachtig taalbad mee.
- Er zitten diverse wat ongebruikelijke woorden in de tekst. Lees die gerust. Je hoeft niet alles precies uit te leggen, maar bereid wel voor wat belangrijk is om aan te wijzen en nog eens in je eigen woorden anders zegt, bijvoorbeeld: 'niet onmiddellijk gewond raken' – 'niet meteen de benen breken'; 'een hindernis' – 'iets moeilijks om over te lopen'; 'hoogtevrees' – 'als je bang bent om ergens hoog op te staan'; 'je schrap zetten' – 'eerst zorgen dat je stevig staat'.



BoekStart

Introductie

Voordat je begint met voorlezen verzin je iets dat heel dicht bij de beleving van de kinderen blijft om ze in de sfeer te brengen en voorkennis op te roepen:

- **Paard rijden**

Doel: door bewegingsspel kinderen in de sfeer brengen

- » Laat eerst het paard van Sinterklaas zien op een prent, foto of op een scherm en speel dan met de kinderen een bewegingsspel. Bijvoorbeeld: ieder kind is een paard dat eerst langzaam loopt en dan steeds harder. Bedenk variaties door met een kind op je rug paardje te rijden of een kind kruipt op handen en voeten met een ander kind op de rug. Dat is moeilijk! Dat moet je goed oefenen.

- **Zachtjes gaan de paardenvoetjes**

Doel: plezier in zingen en sfeer oproepen van het paard op het dak

- » Sinterklaasliedjes zingen hoort erbij, zeker als de kinderen mee kunnen bewegen. Een toepasselijk peuterliedje is: *Zachtjes gaan de paardenvoetjes/Trippel trappel trippel trap/'t Is 't paard van Sinterklaasje/Stippe stappe stippe stap/'t paardje draagt er met gemak/Sinterklaasje over 't dak/'t paardje draagt met gemak/Sinterklaasje over 't dak.*



Voorlezen

Dit verhaal roept vast allerlei reacties op, want het is toch wel heel apart wat er gebeurt, en op de prenten is een hoop te zien. Echt een boek dat je vrolijk voorleest en gesprekjes bij voert.

- Selecteer groepjes van niet meer dan drie of vier met verschillend taalvaardigheidsniveau, kinderen die veel vragen en meepraten en kinderen die dat niet doen. Het verschil moet niet te groot zijn.
- Het verhaal vraagt nogal wat verbeeldingskracht van de peuters. Die versterk je door een duidelijke intonatie en expressieve gezichtsuitdrukking en ondersteunende gebaren.
- Er zijn momenten in het verhaal dat je je afvraagt hoe iets opgelost moet worden en dat vragen de kinderen zich ook af, bijvoorbeeld: hoe Knol kan leren op een dak te lopen; hoe komt Knol op het dak; wat er moet gebeuren als Knol niet meer voor en niet meer achteruit durft. Spoor de kinderen aan om een oplossing te bedenken. Elk idee is goed. Lees dan pas verder.
- Zowel het verhaal als de prenten zitten vol komische situaties. Er is alleen al een hoop grappigs te ontdekken over de poes, de hond en de andere dieren die enthousiast meeleven met dit avontuur op hun boerderij. Kinderen wijzen aan wat ze leuk vinden en maken opmerkingen. Daar ga je op in. Wijs ook zelf op iets om er een gesprekje over uit te lokken. Er is veel meer te zien dan wat in de tekst staat, bijvoorbeeld hoe Berend van de vogelverschrikker een Sinterklaas heeft gemaakt, de capriolen die de varkens uithalen, de rol van Sam en de fladderende kippen, hoe Knol naar boven wordt gehesen en hoe trots koe Clara op het dak loopt, terwijl Knol wat jaloers toekijkt tot hij denkt: 'Dat kan ik ook wel hoor!'.

Activiteiten

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor meer verwerking, en woorden en begrippen worden nog eens herhaald.

- **Dat kunnen wij ook wel hoor**

Doel: verdiepen van de beleving van het verhaal en plezier in bewegen

- » Zoals in deze sinterklaastijd soms pietengym een leuke activiteit is, verander je die in paardengym. Verzin het maar: vooruit lopen en achteruit, op één been staan, op handen en voeten lopen en een been optillen, over een bank lopen en niet vallen!

- **Worteltjes voor Knol**

Doel: versterken van de beleving en woorden worden herhaald

- » Maak een feestje in dezelfde sfeer als het tafereel op de laatste prent, de huiskamer van Boer Boris, Sam en Berend. De peuters zetten hun schoen met een worteltje voor Knol. Vraag ze te vertellen wat paard Knol heeft meegemaakt en waarom hij moest leren op het dak te lopen. Laat een en ander nog even goed nakijken op de prenten in het boek.